

Co to są koszty sądowe?

Koszty sądowe są to opłaty i wydatki.

Do uiszczenia kosztów sądowych obowiązana jest strona (np. powód, pozwany), która wnosi do sądu pismo podlegające opłacie lub powodujące wydatki, chyba, że ustawa stanowi inaczej (art. 2 kswc*).

Opłatę należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego opłacie. Opłata jest stała, stosunkowa albo podstawowa. (art. 10 i 11 kswc).

Opłacie podlegają w szczególności następujące pisma:

- 1) pozew i pozew wzajemny;
- 2) apelacja i zażalenie;
- 3) skarga kasacyjna i skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia;
- 4) sprzeciw od wyroku zaocznego;
- 5) zarzuty od nakazu zapłaty;
- 6) wniosek;
 - a) o wszczęcie postępowania nieprocesowego,
 - b) o wpis i wykreślenie w księdze wieczystej,
- 7) skarga:
 - a) o wznowienie postępowania,
 - b) na orzeczenie referendarza sądowego,
 - c) na czynności komornika;

Opłacie podlega wniosek o wydanie na podstawie akt: odpisu, wypisu, zaświadczenia, wyciągu, innego dokumentu oraz kopii, a nadto wniosek o wydanie odpisu księgi wieczystej, jest to opłata kancelaryjna.

Wydatki są to koszty ponoszone w związku z przeprowadzeniem postępowania.

* Ustawa z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 05.157.1398).

Kiedy zwolnienie od kosztów sądowych

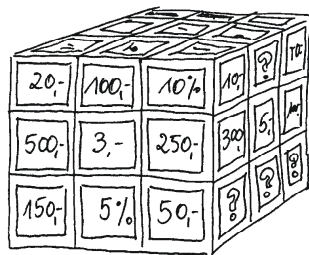
Nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych m.in.:

- 1) strona dochodząca ustalenia ojcostwa lub macierzyństwa oraz roszczeń z tym związanych;
- 2) strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych oraz strona pozwana w sprawie o obniżenie alimentów;
- 3) pracownik wnoszący powództwo lub strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem opłaty 30 zł przy składaniu środków zaskarżenia. W przypadku gdy wartość przedmiotu sporu przekracza 50.000 zł płaci się opłatę stosunkową od wszystkich pism podlegających opłacie.
- 4) strona w sprawach związanych z ochroną zdrowia psychicznego;
- 5) strona, która została zwolniona od kosztów sądowych przez sąd - w zakresie przyznanego jej zwolnienia.

Zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. (art. 102 kswc).

Wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy (art. 105 kswc).

Pamiętaj! Stronę, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd, cofając zwolnienie, skazuje na grzywnę w wysokości do 1.000 zł. Niezależnie od obowiązku uiszczenia grzywny strona powinna uiścić wszystkie przepisane opłaty i pokryć obciążające ją wydatki (art. 111 kswc). Przy ponownym zgłoszeniu wniosku, świadomie podając nieprawdę, sąd skazuje na grzywnę do 2.000 zł.

Co daje zwolnienie od kosztów sądowych ?

Strona, która została zwolniona od kosztów sądowych, korzysta z następujących uprawnień:

- nie wnosi opłat sądowych, nie ponosi też wydatków związanych z postępowaniem
- może zgłosić wniosek o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego z urzędu.

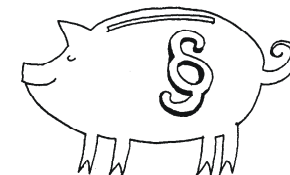

Pamiętaj! Przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych nie uwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi.

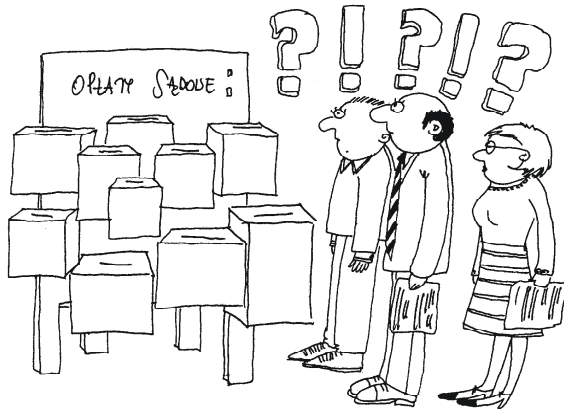
Wysokość wybranych opłat Sprawy z zakresu prawa cywilnego i rodzinnego

Opłatę stałą w kwocie 600 zł pobiera się m.in. od pozwu o:

- 1) rozwód;
- 2) separację
- 3) ochronę dóbr osobistych

W sprawach o rozwód, o separację lub o unieważnienie małżeństwa, w razie zasądzenia alimentów na rzecz małżonka w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji, pobiera się od małżonka zobowiązanego opłatę stosunkową od zasądzonych roszczenia, a w razie nakazania eksmisji jednego z małżonków albo podziału wspólnego majątku pobiera się także opłatę w wysokości przewidzianej od pozwu lub wniosku w takiej sprawie (art. 26 kswc).

Opłatę stałą w kwocie 200 zł pobiera się m.in. od pozwu w sprawie o:

- 1) zaprzeczenie ojcostwa lub macierzyństwa;
- 2) unieważnienie uznania dziecka;
- 3) ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej;
- 4) naruszenie posiadania;
- 5) uchylenie uchwały organu spółdzielni;
- 6) uchylenie uchwały wspólnoty mieszkaniowej;
- 7) przyjęcie w poczet członków spółdzielni mieszkaniowej;
- 8) opróżnienie lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu; (art. 27 kswc)

Sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego

Opłatę stałą w kwocie 100 zł pobiera się m.in. od wniosku o:

- 1) zezwolenie na zawarcie związku małżeńskiego;
- 2) zmianę wyroku orzekającego rozwód lub separację w części dotyczącej władzy rodzicielskiej;
- 3) separację na zgodne żądanie małżonków;
- 4) zniesienie separacji; (art. 37 kswc).

Sprawy z zakresu prawa spadkowego

Opłatę stałą w kwocie 50 zł pobiera się m.in. od wniosku o:

- 1) stwierdzenie nabycia spadku;
- 2) odebranie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku (art. 49 kswc).

Opłatę stałą w kwocie 100 zł pobiera się m.in. od:

- 1) apelacji, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku; (art. 50 kswc)

Opłatę stałą w kwocie 500 zł pobiera się od wniosku o dział spadku. W przypadku gdy wniosek ten zawiera zgodny projekt działu spadku, pobiera się opłatę stałą w kwocie 300 zł.

Opłatę stałą w kwocie 1.000 zł pobiera się od wniosku o dział spadku połączony ze zniesieniem współwłasności. W przypadku gdy wniosek ten zawiera zgodny projekt działu spadku i zniesienia współwłasności, pobiera się opłatę stałą w kwocie 600 zł (art. 51 kswc).

Podsumowanie

Kierując sprawę do sądu powinniśmy się liczyć z koniecznością poniesienia opłat sądowych.

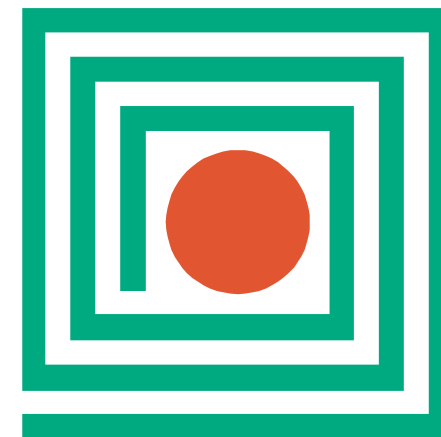
Składając w sądzie odpowiedni wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych możemy zostać przez sąd zwolnieni z obowiązku ponoszenia tych opłat. Możemy zostać zwolnieni w całości lub tylko w części.

Uzyskanie zwolnienia pozwala nam starać się o adwokata lub radcę prawnego z urzędu.

W trakcie postępowania sąd może wezwać nas do uiszczenia wpłaty zaliczki na koszty np. dojazdu świadków, przeprowadzenia jakiegoś dowodu.

Pamiętaj! W przypadku przegranej należy się liczyć z koniecznością pokrycia kosztów sądowych, a także zapłaty kosztów poniesionych przez stronę przeciwną np. wynagrodzenia jej adwokata.

CO TO SĄ KOSZTY SĄDOWE

Biuro Porad Obywatelskich

81-388 Gdynia, ul. Traugutta 2 www.ovum.org.pl
pon.,wt.,śr.: 15.00-20.00; czw. 9.00-14.00

Dyżur telefoniczny: tel. 058/ 661-31-51
pon.,wt.,śr.: 17.00-19.00; czw. 10.00-12.00

Biuro udziela porad bezpłatnie

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI POLISH-AMERICAN FREEDOM FOUNDATION

INSTYTUT SPRAW PUBLICZNYCH

FIO
FUNDACJA INICJATYW
OBYWATELSKICH